

Vreo patruzeci, sau cîte?

Facem noi ce facem, și ne-ncurcăm la cele mai simple socoteli. Din grabă, din ușurință, din deprindere, uneori socotim o informație relativă, drept exactă și definitivă.

De pildă, cîte teatre-dramatice — nu de păpuși, nici muzicale — cîte teatre dramatice sînt? Ce aspect al organizării lor instituționale avem în vedere, numărînd-le?

„De la cele cinci teatre naționale, cîte erau înainte — scrie, într-un articol, un dramaturg jucat pe mai toate scenele — azi avem peste patruzeci de teatre“. Da' de unde? Înainte, aveam patru naționale, nu cinci, iar azi avem teatre propriu-zise, adică instituții organizate ca atare, exact treizeci și șase. Un cronicar, cu un raft de cărți publicate despre teatrul românesc de azi, scrie negru pe alb: „pe cele patruzeci de scene ale teatrelor noastre... etc“. Care patruzeci? că scene aparținînd teatrelor, sînt patruzeșidouă. Uneori, o rezolvăm mai simplu și zicem, echivoc și evaziv, „cam patruzeci de teatre“, fără să precizăm despre ce fel de teatre e vorba. Luate laolaltă, teatre sînt mult mai multe, adică: teatre dramatice + teatre de păpuși + teatre muzicale + teatre de estradă + teatre populare... Dacă nu mă credeți, întrebați pe un om de teatru

cîte teatre sînt la noi și o să vedeți cită dreptate am.

Dar să ne întoarcem la teatrele noastre dramatice și să vedem cum dregem bu-suicoul. Convenim că ne ocupăm numai de teatrele dramatice. Teatre dramatice sînt exact treizecișase. Cum ajungem la această cifră? Numărînd teatrele cîte există, în ce ordine vrem, dar ținînd seama că Teatrul de Stat din Tg. Mureș e unul singur, deși are două colective, ca și cel din Oradea, Satu Mare sau Sibiu. Teatre, așadar, sînt treizecișase. Dar scene? (Scene aparținînd teatrelor, să ne înțelegem!) Scene, sînt mai multe decît teatre. Naționalul timișorean are o scenă, teatrul din Sibiu tot o scenă, deși are două colective, dar Teatrul „Nottara“, Teatrul „Bulandra“, Teatrul Giulești au cîte două scene — deși un singur colectiv — iar Naționalul bucureștean va avea trei, nu mai tirziu de mine. Deci, oricum le-am număra, scene sînt patruzeșidouă. Și, iar să precizăm, prin „scenă“ înțelegem, în contextul dat, loc de producție artistică avînd un plan de activitate de sine stătător (De pildă, Teatrul „Nottara“, are un plan repertorial pentru scena mare și altul pentru scena studioului. Altminteri privite lucrurile, scene sînt mult mai multe, fiecare teatru desfășurîndu-și

activitatea în stagii permanente sau cvasipermanente la sediu, pe scena proprie, sau în deplasări, pe scenele altor teatre, la casele de cultură, în cămine culturale...). Dar atunci, cum rămîne? Cîte teatre avem?

Am văzut, instituții sînt treizecișase, scene sînt patruzeci și două, dar noi căutăm o cifră care să exprime exact realitatea. Iar realitatea este că dincolo de numărul scenelor sau al instituțiilor, cea mai expresivă cifră este cea care indică numărul colectivelor dramatice. Colectivul dramatic există (sau coexistă) în cadrul instituției și se manifestă pe una sau mai multe scene, dar rămîne, cu toate atribuțiile lui de personalitate colectivă, alcătuit din membrii lui, condus de un consiliu de conducere unic, manifestîndu-se după un plan de activitate propriu. Teatrul Național are un singur colectiv, teatrele din Sibiu, Oradea, Satu Mare, Tg. Mureș — cîte două colective dramatice, teatrul din Constanța are două colective dar numai unul dramatic (celălalt e muzical) Teatrul „I. Vasilescu“ are un colectiv dramatic, o revistă și un ansamblu popular, dar oricum am număra, de la coadă la cap, de la cap la coadă, oricum le-am zice — avem, rețineți, patruzeci, exact patruzeci de colective de teatru dramatic.